

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

X kadencja

Marszałek Senatu

BPS.DPS.030.3.2026

Druk nr 2248

Warszawa, 20 lutego 2026 r.

Szanowny Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 52. posiedzeniu w dniu 19 lutego 2026 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o Finansowym Instrumencie Zwiększenia Bezpieczeństwa SAFE,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw,
- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,**
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 19 lutego 2026 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2026 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 w pkt 1, art. 9a otrzymuje brzmienie:

„Art. 9a. 1. Osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć stowarzyszenie, mogą uchwalić statut stowarzyszenia oraz wybrać jego władze przy wykorzystaniu wzorca statutu oraz wzorców uchwał o wyborze władz stowarzyszenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zakładania:

- 1) stowarzyszeń, w których co najmniej jeden z założycieli jest cudzoziemcem;
- 2) stowarzyszeń międzynarodowych;
- 3) stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) związków stowarzyszeń;
- 5) stowarzyszeń, których działalność wymaga zezwolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 2, lub uzgodnienia, o którym mowa w art. 45.

3. Statut stowarzyszenia uchwalony w sposób, o którym mowa w ust. 1, nie może przewidywać przynależności stowarzyszenia do organizacji międzynarodowych ani tworzenia przez stowarzyszenie terenowych jednostek organizacyjnych.

4. Do stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu i nie był zmieniony w inny sposób niż przy wykorzystaniu wzorca uchwały zmieniającej statut, nie mogą wstępować cudzoziemcy.

5. Uchwalenie statutu stowarzyszenia oraz wybór władz stowarzyszenia przy wykorzystaniu wzorców wymaga wypełnienia wzorca statutu oraz wzorców uchwał o wyborze władz stowarzyszenia udostępnionych w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 3a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 869, 1556 i 1792 oraz z 2026 r. poz. 119), i opatrzenia ich kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi, podpisami zaufanymi lub podpisami osobistymi osób, o których mowa w ust. 1.

6. W stowarzyszeniu, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu i nie był zmieniony w inny sposób niż przy wykorzystaniu wzorca uchwały zmieniającej statut, uchwały walnego zebrania członków, zarządu lub organu kontroli wewnętrznej:

- 1) o zmianie statutu stowarzyszenia,
- 2) o zmianie adresu siedziby stowarzyszenia,
- 3) w przedmiocie zmian w składzie władz stowarzyszenia,
- 4) w przedmiocie zatwierdzenia dokumentów finansowych,
- 5) w przedmiocie przeznaczenia zysku albo pokrycia straty,
- 6) w przedmiocie pełnomocnictwa,
- 7) w przedmiocie rozwiązania i likwidacji stowarzyszenia,
- 8) w przedmiocie powołania lub odwołania likwidatora,
- 9) w przedmiocie określenia sposobu reprezentacji stowarzyszenia w likwidacji

– mogą być podejmowane przy wykorzystaniu wzorców uchwał udostępnionych w systemie teleinformatycznym.

7. W przypadku uchwał, o których mowa w ust. 1 oraz ust. 6 pkt 3 i 6–8, podjętych przy wykorzystaniu wzorców uchwał udostępnionych w systemie teleinformatycznym, czynności, o których mowa w art. 19a ust. 5–5b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, są wykonywane w systemie teleinformatycznym przy wykorzystaniu wzorców tych czynności.

8. Podjęcie uchwał, o których mowa w ust. 6, nie wymaga formalnego zwołania organu. Warunkiem ich podjęcia jest wykonanie prawa głosu przez wszystkich uprawnionych do głosowania członków organu. Prawo głosu wykonuje się przez oświadczenie złożone w systemie teleinformatycznym,

opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

9. Czynności, o których mowa w ust. 5 i 8, są wykonywane w systemie teleinformatycznym za pośrednictwem konta, o którym mowa w art. 53d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.).

10. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzorzec statutu stowarzyszenia oraz wzorce uchwał i czynności wykonywanych w systemie teleinformatycznym, mając na względzie potrzebę ułatwienia zakładania stowarzyszeń, zapewnienia sprawności postępowania przy ich zakładaniu oraz sprawności postępowania sądowego w przedmiocie ich rejestracji, wdrożenia ułatwień w ich funkcjonowaniu, a także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i pewności obrotu prawnego.”;

2) w art. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Zarząd składa wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli oraz protokołem z wyboru władz stowarzyszenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do złożenia wniosku o wpis stowarzyszenia, którego statut uchwalono przy wykorzystaniu wzorca statutu. W takim przypadku do wniosku o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego dołącza się sporządzone na wzorcach udostępnionych w systemie teleinformatycznym:

- 1) statut;
- 2) listę założycieli, zawierającą ich imiona i nazwiska, datę i miejsce ich urodzenia oraz miejsce ich zamieszkania, opatrzoną ich kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi, podpisami zaufanymi lub podpisami osobistymi;
- 3) uchwały o wyborze władz stowarzyszenia.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, podpisują wszyscy członkowie zarządu.

4. Do wniosku o zmianę danych stowarzyszenia wynikających z uchwały walnego zebrania członków podjętej przy wykorzystaniu wzorca uchwały należy dołączyć sporządzoną na wzorcu udostępnionym w systemie teleinformatycznym aktualną na dzień jej podjęcia listę członków stowarzyszenia uprawnionych do głosowania opatrzoną kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi, podpisami zaufanymi lub podpisami osobistymi wszystkich członków zarządu.”.”;

3) w art. 1 skreśla się pkt 3;

4) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1228) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz prostej spółki akcyjnej, których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców umowy udostępnionych w systemie teleinformatycznym, a także stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w tym systemie i nie był zmieniony w inny sposób niż przy wykorzystaniu wzorca uchwały zmieniającej statut.”;

2) w art. 53 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym, jeżeli wniosek dotyczy jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców.”;

3) w art. 55 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Opłatę stałą w kwocie 200 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym zmiany dotyczącej stowarzyszenia, dokonanej przy wykorzystaniu wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym, jeżeli wniosek dotyczy stowarzyszenia wpisanego jednocześnie do rejestru przedsiębiorców.””.

MARSZAŁEK SENATU

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Kidawa-Błońska', written in a cursive style.

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

U Z A S A D N I E N I E

Na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2026 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i uchwalił do niej 4 poprawki.

Senat popiera rozwiązania zmierzające do usprawnienia procesu zakładania i rejestracji stowarzyszeń z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych. Będą one służyły realizacji konstytucyjnej zasady wolności zrzeszania się, przy czym nie zastąpią one obowiązujących obecnie procedury, ale będą stanowiły rozwiązanie dodatkowe. Senat podzielił jednak pogląd Ministra Sprawiedliwości oraz partnerów społecznych o konieczności doprecyzowania przepisów przyjętych w ustawie uchwalonej przez Sejm tak, aby zapewnić jej efektywne stosowanie oraz zrealizować cel przyświecający projektodawcom.

Konsekwencją uproszczenia procedur powinno być wprowadzenie ograniczeń podmiotowych w zakresie możliwości skorzystania z odformalizowanego trybu, co jest uzasadnione przede wszystkim zawężonym zakresem badania przez sąd rejestrowy wniosku o rejestrację oraz dołączonych do niego dokumentów. W myśl nowelizowanego art. 20a ust. 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (art. 2 pkt 2 noweli), wniosek o wpis stowarzyszenia, którego statut zostanie uchwalony przy wykorzystaniu wzorca, będzie rozpatrywany w terminie jednego dnia od daty jego wpływu. Podczas prac legislacyjnych wskazywano w szczególności, że uproszczony tryb rejestracji stowarzyszeń nie będzie zapewniał możliwości zbadania określonych danych zgłoszonych we wniosku o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego, w szczególności prawdziwości miejsca zamieszkania czy adresu cudzoziemca. W uproszczonym trybie utrudniona będzie również weryfikacja, czy osoba podpisująca dokument, w tym wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, jest uprawniona do reprezentacji określonego podmiotu (np. jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia międzynarodowego, czy związku stowarzyszeń).

Podzielając argumentację związaną z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa obrotu prawnego przyjęto, że możliwość uchwalenia statutu z wykorzystaniem wzorca będzie wyłączona w odniesieniu do stowarzyszeń, w których co najmniej jeden z założycieli jest cudzoziemcem, stowarzyszeń międzynarodowych, stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, związków stowarzyszeń oraz stowarzyszeń, których działalność wymaga zezwolenia Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub

uzgodnienia z tymi podmiotami. Należy natomiast podkreślić, że stowarzyszenia takie będą mogły nadal być zakładane w dotychczasowym trybie.

Uwzględniając postulaty organizacji pozarządowych oraz biorąc pod uwagę możliwości techniczne, jakie stwarza system teleinformatyczny, Senat stanął na stanowisku, że ustawa powinna zawierać podstawę prawną do dokonywania w systemie teleinformatycznym także innych czynności niż uchwalenie statutu stowarzyszenia i dokonanie jego zmiany. W ocenie Senatu, jeżeli ustawodawca zezwala na dokonanie w systemie teleinformatycznym czynności najbardziej doniosłych z punktu widzenia stowarzyszenia, powinien również dopuścić możliwość dokonywania w tym trybie czynności o charakterze i skutku mniej doniosłym (skoro dopuszcza się więcej, należy konsekwentnie dopuścić mniej). W związku z tym zaproponowano regulację, w myśl której uchwały w przedmiocie: zmiany adresu siedziby stowarzyszenia, zmian w składzie władz stowarzyszenia, zatwierdzenia dokumentów finansowych, przeznaczenia zysku albo pokrycia straty, pełnomocnictwa, rozwiązania i likwidacji stowarzyszenia, powołania lub odwołania likwidatora, określenia sposobu reprezentacji stowarzyszenia w likwidacji, będą mogły być podjęte z wykorzystaniem odpowiednich wzorców udostępnionych w systemie teleinformatycznym. Podjęcie wymienionych wyżej uchwał nie będzie wymagało formalnego zwołania organu. Warunkiem ich podjęcia będzie natomiast wykonanie prawa głosu przez wszystkich uprawnionych do głosowania członków organu stowarzyszenia. Prawo głosu będzie wykonywane przez oświadczenie złożone w systemie teleinformatycznym, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Mając powyższe na względzie, uchwalono poprawki nr 1 i 3.

Wątpliwości Senatu wzbudziły ponadto przepisy ust. 4 i 5 dodawane do art. 12 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach (art. 1 pkt 2 noweli). Skoro w ustawie przewidziano obowiązek opatrzenia statutu stowarzyszenia uchwalonego z wykorzystaniem wzorca podpisami wszystkich założycieli (art. 9a ust. 2 dodawany do ustawy – Prawo o stowarzyszeniach), zbędne wydaje się wprowadzenie równoległego wymogu opatrzenia statutu dodatkowo podpisami wszystkich członków zarządu. Ponadto lista założycieli zawierająca – w myśl dodawanego art. 12 ust. 4 pkt 2 – imiona i nazwiska założycieli, datę i miejsce ich urodzenia oraz miejsce ich zamieszkania, powinna być podpisana przez wszystkich założycieli, a nie przez członków zarządu. Dodatkowo zbędne jest postanowienie art. 12 ust. 4 pkt 4, zgodnie z którym do wniosku o rejestrację stowarzyszenia należy dołączyć formularz ze wskazaniem adresu

siedziby stowarzyszenia. Pozostawienie przepisu w takim kształcie skutkowałoby koniecznością opracowania odpowiedniego wzorca takiego „wskazania”. W ocenie Senatu byłoby to nadmiarowe. Wystarczającym rozwiązaniem jest bowiem wskazanie siedziby i adresu stowarzyszenia we wniosku o jego zarejestrowanie. W związku z tym Senat zaproponował modyfikację art. 12 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach (poprawka nr 2).

Dodawany do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przepis art. 53 ust. 3 (art. 3 noweli) przesądza, że od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca, będzie pobierana opłata stała w kwocie 125 zł. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że opłata będzie wynosiła 50% kwoty ustalonej dla rejestracji stowarzyszenia, którego statut został uchwalony bez wykorzystania takiego wzorca. W ocenie Senatu stwierdzenie to jest nietrafne. Wprawdzie art. 53 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewiduje opłatę w kwocie 250 zł od wniosku o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jednak ustawa – Prawo o stowarzyszeniach w art. 17 ust. 3 ustanawia wyjątek dla stowarzyszeń, zwalniając je od opłat sądowych w sprawach o wpis albo zmianę wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Stowarzyszenia są obowiązane do wniesienia opłaty stałej tylko wówczas, gdy wniosek dotyczy wpisu do rejestru przedsiębiorców.

W związku z tym, że rozwiązanie przyjęte w art. 53 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przeczy idei przyświecającej projektodawcom, jaką miało być uproszczenie procedur i ograniczenie obciążeń, Senat uchwalił poprawkę nr 4. Poprawka zmierza do wyeliminowania opłaty w kwocie 125 zł od wniosku o zarejestrowanie stowarzyszenia nieprowadzącego działalności gospodarczej w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Jednocześnie zdecydowano się usystematyzować przepisy w zakresie opłat za zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca. Opłata w obniżonej kwocie 250 zł będzie pobierana od wniosku o zarejestrowanie stowarzyszenia, które jednocześnie będzie wnioskowało o wpis do rejestru przedsiębiorców (art. 53 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) oraz stowarzyszenia, które po uchwaleniu statutu przy wykorzystaniu wzorca statutu (pod warunkiem, że statut nie był zmieniony w inny sposób niż przy wykorzystaniu wzorca uchwały

zmieniającej statut), będzie wnioskowało dodatkowo o wpis do rejestru przedsiębiorców (art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). W związku z tym, że przyjęta przez Sejm obniżona stawka opłaty za wpis stowarzyszenia, którego statut uchwalono przy wykorzystaniu wzorca, do rejestru przedsiębiorców była wzorowana na rozwiązaniach obowiązujących w zakresie rejestracji tzw. e-spółek, należy konsekwentnie dokonać odpowiedniej korekty przepisu art. 55 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Senat stanął na stanowisku, że skoro e-spółki korzystają z obniżonej opłaty za dokonanie zmiany w rejestrze przedsiębiorców, to taka sama obniżona opłata powinna dotyczyć stowarzyszeń wpisanych do rejestru przedsiębiorców, których statut uchwalono z wykorzystaniem wzorca.